Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0311

Politične razmere v Mjanmaru, vključno s humanitarno krizo ljudstva Rohinga

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2025 o političnih razmerah v Mjanmaru, vključno s humanitarno krizo ljudstva Rohinga (2025/2986(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih preteklih resolucij o Mjanmaru in položaju ljudstva Rohinga,

– ob upoštevanju resolucij Sveta OZN za človekove pravice in generalne skupščine o Mjanmaru in ljudstvu Rohinga,

– ob upoštevanju konsenza v petih točkah o razmerah v Mjanmaru, ki je bil sprejet 24. aprila 2021 na srečanju voditeljev Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) v Džakarti,

– ob upoštevanju Konvencije OZN o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida iz leta 1948,

– ob upoštevanju konvencije OZN o statusu beguncev iz leta 1951 ter njenega protokola iz leta 1967,

– ob upoštevanju skupne izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter vlad Združenih držav Amerike, Avstralije, Kanade, Nove Zelandije, Norveške, Južne Koreje, Švice, Vzhodnega Timorja in Združenega kraljestva z dne 6. januarja 2025 o človekovih pravicah in humanitarni krizi v Mjanmaru,

– ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 31. januarja 2025 ob četrti obletnici vojaškega udara v Mjanmaru,

– ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2025/820 z dne 25. aprila 2025 o spremembi Sklepa 2013/184/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi

razmer v Mjanmaru/Burmi[1],

– ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. maja 2025 o pridružitvi nekaterih držav, kar zadeva omejevalne ukrepe zaradi razmer v Mjanmaru/Burmi,

– ob upoštevanju obiska Pododbora Evropskega parlamenta za človekove pravice v Bangladešu od 16. do 18. septembra 2025,

– ob upoštevanju skupne izjave poslancev združenja ASEAN za človekove pravice in Evropskega parlamenta z dne 17. oktobra 2025, v kateri so pozvali k odločnejšim ukrepom EU, da se zavrnejo volitve mjanmarske hunte in da prednost humanitarni zaščiti,

– ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru z dne 20. oktobra 2025,

– ob upoštevanju pregleda in sklepa voditeljev združenja ASEAN o izvajanju konsenza v petih točkah, ki je bil sprejet 26. oktobra 2025 v Kuala Lumpurju,

– ob upoštevanju Ustanovne listine OZN in Splošne deklaracije človekovih pravic,

– ob upoštevanju člena 136(2) in 136(4) Poslovnika,

A. ker je mjanmarska vojska, znana kot Tatmadav, 1. februarja 2021 več kot očitno ravnala v nasprotju z mjanmarsko ustavo in aretirala predsednika Vin Mjinta in državno svetnico Aung San Su Či ter z državnim udarom prevzela nadzor nad zakonodajno, pravosodno in izvršilno vejo oblasti; ker se je vrhovni poveljnik Min Aung Hlaing avgusta 2021 razglasil za predsednika vlade in podaljšal izredno stanje daleč prek prvotno napovedanih rokov;

B. ker je bilo od 1. februarja 2021 več politikov, vladnih uradnikov, predstavnikov civilne družbe, verskih osebnosti, miroljubnih protestnikov in novinarjev nezakonito aretiranih oziroma jim je bil odrejen hišni pripor; ker je v najnovejšem poročilu posebnega poročevalca OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru navedeno, da je bilo od državnega udara aretiranih skoraj 30 000 ljudi, oktobra 2025 pa ostaja za zapahi še več kot 22 000 političnih zapornikov; ker je od državnega udara v priporu umrlo vsaj 1853 ljudi, med januarjem in julijem 2025 pa je še več kot 70 posameznikov umrlo med pridržanjem;

C. ker je hunta dramatično zaostrila zračne napade na naključne cilje, artilerijske napade in požige civilne infrastrukture, vključno s šolami, zdravstvenimi klinikami, samostani, taborišči za razseljene osebe in

---

[1] UL L, 2025/820, 28.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/820/oj.

hišami, in sicer je od državnega udara uničila že več kot 100 000 civilnih domov in ubila vsaj 7 300 civilistov; ker hunta med samovoljnimi aretacijami, mučenjem, zunajsodnimi usmrtitvami, prisilnimi izginotji in spolnim nasiljem še naprej vsiljuje prisilni vpoklic, tudi med mladimi;

D. ker je bilo zaradi oboroženih spopadov in kršitev človekovih pravic v Mjanmaru razseljenih že približno 3,6 milijona ljudi; ker je OZN v začetku leta 2025 ocenil, da humanitarno pomoč potrebuje 19,9 milijona ljudi, ta številka pa se je po potresu marca 2025 povečala na 21,9 milijona;

E. ker so se razmere po uničujočem potresu 28. marca 2025 z magnitudo 7,7 še poslabšale, saj so vojaške sile po potresu onemogočile dostop humanitarnim delavcem, jim grozile in jih izsiljevale, jim zaplenile medicinsko opremo in nadaljevale zračne napade in napade s težkim orožjem na civilna območja in območja, ki so jih prizadele nesreče, niso pa sprejele ukrepov za zaščito civilistov, zaradi česar je bilo leto 2025 najsmrtonosnejše leto zračnih napadov po državnem udaru;

F. ker se gospodarska kriza v Mjanmaru poglablja, zaradi obsežnega padca BDP, hiperinflacije, zloma valute, neustrezne prehranske varnosti in revščine, ki so prizadele velik del prebivalstva, s čimer se trenutna humanitarna tragedija še zaostruje;

G. ker je bil aprila 2021 na srečanju voditeljev združenja ASEAN dosežen konsenz v petih točkah o razmerah v Mjanmaru; ker EU podpira diplomatsko vlogo združenja ASEAN in njegova prizadevanja za končanje nasilja v Mjanmaru ter vrnitev oblasti demokratično izvoljeni civilni vladi; ker so države ASEAN uradno poudarile, da je treba pred volitvami zaustaviti nasilje in vzpostaviti vključujoč politični dialog; ker je resnično nacionalno spravo, mir in demokracijo mogoče doseči le, če se vojaška hunta odpove nadzoru nad oblastjo in ponovno vzpostavi civilno upravljanje, skupaj z varstvom pravic manjšin in sodelovanjem civilne družbe, ter če se zagotovi odgovornost za pretekle zlorabe;

H. ker pretežno muslimanska rohinška manjšina v Mjanmaru že več kot pet desetletij prenaša marginalizacijo, ki jo vodi država; ker mjanmarska vojska nad Rohingejci izvaja grozljivo nasilje, ki pomeni hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva; ker v skladu z mjanmarskim zakonom o državljanstvu iz leta 1982 oblasti Rohingejcev ne štejejo za državljane in so zato največja skupina oseb brez državljanstva na svetu; ker naj bi v zvezni državi Rakhine po ocenah ostalo ujetih še 600 000 Rohingejcev, ki so žrtve preganjanja in nasilja, zaprti v taboriščih in vaseh brez svobode gibanja ter brez dostopa do ustrezne hrane, zdravstvenega varstva, izobraževanja in sredstev za preživljanje;

I. ker se je nasilje v zvezni državi Rakhine od leta 2024 drastično povečalo, pri čemer so hunta, Arakanska vojska in oborožene skupine Rohingejcev vpletene v hude kršitve človekovih pravic, vključno z množičnimi poboji, prisilnim novačenjem rohinških moških in fantov, obglavljenji, požigi rohinških in arakanskih vasi, napadi z brezpilotnimi letali na civiliste in napadi na lokacije z razseljenimi osebami; ker je med letom 2024 in novembrom 2025 približno 150 000 Rohingejcev zaradi stopnjevanja nasilja pobegnilo v Bangladeš;

J. ker Bangladeš še vedno gosti skoraj milijon rohinških beguncev v kraju Cox’s Bazar in na otoku Bhasan Char; ker je humanitarna pomoč po dramatičnem zlomu svetovnega financiranja dosegla krizno raven; ker sta stalna humanitarna pomoč in sodelovanje EU potrebna in nepogrešljiva za preživetje Rohingejcev; ker se Rohingejci zaradi pomanjkanja možnosti za prostovoljno, varno in dostojanstveno vrnitev spoprijemajo z dolgotrajno razseljenostjo in tonejo v brezup;

K. ker so verodostojni organi OZN, organi za človekove pravice in preiskovalni organi ter posebni poročevalec OZN dokumentirali obsežne in sistematične napade na prebivalce Mjanmara, ki po mednarodnem pravu v mnogih primerih pomenijo hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva, ter poudarili, da morajo krivci prevzeti odgovornost zanje;

L. ker EU in njene države članice vztrajno pozivajo k odgovornosti za hudodelstva proti Rohingejcem in podpirajo mednarodne pravosodne postopke; ker je tožilec Mednarodnega kazenskega sodišča novembra 2024 zahteval nalog za prijetje mjanmarskega vrhovnega poveljnika Min Aung Hlainga, kar je še vedno v postopku pred Mednarodnim kazenskim sodiščem; ker so osebe, ki izvajajo hude kršitve, še vedno nekaznovane;

M. ker je EU od vojaškega udara leta 2021 poostrila omejevalne ukrepe proti Mjanmaru in doslej sprejela osem svežnjev sankcij proti mjanmarskemu vojaškemu režimu; ker ti svežnji sankcij vključujejo prepoved potovanja za posameznike, prepoved opreme za nadzor, embargo na orožje, prepoved izvoza blaga z dvojno rabo in zamrznitev sredstev za posameznike in subjekte;

N. ker mjanmarske vojaške oblasti še naprej omejujejo dostop do interneta, po vsej državi in lokalizirano onemogočajo dostop do interneta, inkriminirajo spletno izražanje z zakonom o kibernetski varnosti iz leta 2025, prepovedujejo virtualna zasebna omrežja, cenzurirajo digitalne platforme in aretirajo tiste, ki na spletu izražajo nestrinjanje, kar resno ogroža svobodo izražanja in dostop do informacij;

O. ker je hunta 29. julija 2025 sprejela drakonski zakon o zaščiti

večstrankarskih demokratičnih splošnih volitev pred oviranjem, motenjem in uničevanjem, ki inkriminira vsakršno kritiko volilnega procesa s prepovedjo vseh govorov, organiziranih zborovanj ali miroljubnih protestov, ki naj bi „motili“ volilni proces; ker je bilo po sprejetju tega zakona razpuščenih več kot 40 političnih strank; ker so za kršenje tega zakona zagrožene kazni do 20 let zapora in celo smrtna kazen;

P. ker so organi hunte od avgusta 2025 na podlagi tega zakona aretirali vsaj 94 posameznikov, med njimi tudi štiri otroke, zaradi spletne dejavnosti in dejanj, vključno z razdeljevanjem nalepk ali letakov ter govori, poleg drugih domnevnih dejanj vmešavanja; ker je bil Nay Thvaj 9. septembra 2025 v Taungjiju v zvezni državi Šan obsojen na sedem let prisilnega dela zaradi objave na Facebooku, v kateri je kritiziral hunto; ker sta bila 29. oktobra 2025 filmska ustvarjalca Zambu Thun Thet Lvin in Aung Chan Lu aretirana zgolj zato, ker sta všečkala objavo na Facebooku, ki je bila kritična do filma volilne propagande;

Q. ker poskuša vojaška hunta z lažnimi dvostopenjskimi volitvami, načrtovanimi za 28. december 2025 in 11. januar 2026, potvoriti zakonitost; ker se te nezakonite volitve organizirajo v predelih države, ki so pod nadzorom vojaške hunte, in v okolju sistematične represije, kjer prihaja do množičnih aretacij opozicijskih voditeljev, razpustitev političnih strank, kot je Nacionalna liga za demokracijo, inkriminacije oporečništva, vsesplošnega nadzora, strogih omejitev gibanja ter zapiranja novinarjev, prodemokratičnih aktivistov in zagovornikov človekovih pravic;

1. odločno obsoja državni udar 1. februarja 2021 v Mjanmaru ter nasilno in nelegitimno vladavino hunte, vključno s stalnim zatiranjem, ki ga izvaja Tatmadav, in hudimi kršitvami človekovih pravic civilistov, etničnih manjšin in političnih nasprotnikov; poziva Tatmadav, naj v celoti spoštuje izid demokratičnih volitev novembra 2020 in nemudoma ponovno vzpostavi civilno vlado, konča izredne razmere, preneha uporabljati nasilje zoper miroljubne protestnike, spoštuje pravico do svobode izražanja in združevanja ter vsem izvoljenim poslancem omogoči, da nastopijo svoj mandat;

2. izraža globoko zaskrbljenost zaradi brutalnih metod zatiranja, ki jih uporablja hunta, kar vključuje prisilni vpoklic, mučenje, zunajsodne poboje, prisilna izginotja, samovoljna pridržanja, spolno nasilje in nasilje na podlagi spola ter sistemsko nekaznovanje;

3. poziva k takojšnji prekinitvi ognja in prenehanju nasilja, kar je osnovni pogoj za vzdržen, trajen in dolgoročni mir za prebivalce Mjanmara; poudarja, da pregleden in vključujoč volilni proces ni mogoč brez prenehanja nasilja v Mjanmaru; poudarja, da volitev, ki potekajo v sedanjem ozračju strahu in zatiranja ter ob kršenju vseh mednarodnih standardov, ni mogoče imeti za svobodne in poštene;

4. kot nelegitimne zavrača vse volitve, ki jih bo enostransko organizirala hunta, zlasti splošne volitve, načrtovane decembra 2025 in januarja 2026, ki očitno kršijo demokratične standarde; poudarja, da volilni proces, ki poteka v razmerah represije, množičnega razseljevanja, stalnih samovoljnih pridržanj in brez vključujočega političnega dialoga, ne more biti verodostojen; obsoja vse rezultate teh nelegitimnih volitev, ki so poskus hunte, da bi pridobila mednarodno legitimnost; potrjuje, da verodostojna pot k miru in demokraciji zahteva, da vojaška hunta konča nasilje in se odreče oblasti, omogoči civilno prehodno oblast, ponovno vzpostavi demokratične institucije in legitimne civilne voditelje;

5. obsoja zakon o registraciji političnih strank in zakon o zaščiti večstrankarskih demokratičnih splošnih volitev pred oviranjem, motenjem in uničevanjem, ki sta orodji za očitno politično in družbeno zatiranje, ter poziva k njuni takojšnji razveljavitvi;

6. poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi predsednika Vin Mjinta, državne svetnice Aung San Su Či in vseh ostalih, ki so bili aretirani na podlagi neutemeljenih obtožb ali so pridržani na podlagi politično motiviranih obtožb;

7. podpira odbor, ki zastopa mjanmarski parlament, in vlado narodne enotnosti kot edina zakonita predstavnika demokratičnih želja mjanmarskega ljudstva; poziva združenje ASEAN in mednarodno skupnost, naj ju vključita v pristen in vključujoč politični dialog ter prizadevanja za mirno rešitev krize na podlagi spoštovanja pravne države;

8. ponovno potrjuje večetnično naravo Mjanmara in poziva Tatmadav, naj v celoti spoštuje neodtujljive pravice vseh etničnih skupin; poziva k takojšnji, dosledni, neodvisni in pregledni preiskavi zločinov, ki jih je v državi zagrešila vojska, ter k privedbi storilcev pred sodišče;

9. ponovno obsoja nenehno preganjanje in množično razseljevanje muslimanskega ljudstva Rohinga ter sistematične napade nanj; poudarja, da EU še naprej pozorno spremlja ukrepe vojaškega vodstva proti manjšinam v državi, vključno z ljudstvom Rohinga; obsoja nesorazmerno trpljenje manjšine Rohinga, katere pripadniki so brez državljanstva, soočajo se z vse večjo diskriminacijo in nimajo dejanskega dostopa do humanitarne pomoči, hkrati pa so ujeti med vojskujočimi se stranmi;

10. odločno obsoja preganjanje verskih manjšin, tudi kristjanov, muslimanov in drugih verskih skupin v državi; poziva Tatmadav, naj ustavi pobijanje in aretacije pripadnikov verskih manjšin ter preneha obstreljevati in pleniti bogoslužna mesta; izraža globoko zaskrbljenost zaradi pogostih napadov na cerkve, mošeje, samostane, šole in zdravstvene ustanove ter aretacij verskih voditeljev; poudarja vse večjo zaskrbljenost mednarodne skupnosti zaradi nasilnih

napadov na verske manjšine v Mjanmaru; poziva k spoštovanju verske svobode v Mjanmaru;

11. poudarja, da je treba obravnavati temeljne vzroke krize ljudstva Rohinga, vključno z diskriminacijo, odrekanjem državljanstva in izključenostjo iz političnega življenja; poziva k reformi zakona o državljanstvu iz leta 1982, ki Rohingejcem odreka pravice mjanmarskega državljanstva;

12. poziva k prizadevanjem za trajnostne izboljšave pri zagotavljanju dostojne in varne vrnitve rohinškega prebivalstva; poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo pri mobilizaciji mednarodne podpore za ljudstvo Rohinga in zagotavljanju, da tisti, ki so odgovorni za njihovo preganjanje, prevzamejo odgovornost, zlasti mjanmarska vojska; izreka pohvalo Bangladešu za njegovo ključno podporo in velikodušnost, saj kljub velikim izzivom gosti več kot milijon pripadnikov rohinške skupnosti, ter za sodelovanje lokalnega prebivalstva v okrožjih Cox’s Bazar in Chittagong pri zagotavljanju podpore; spodbuja oblasti, naj si še naprej prizadevajo za izboljšanje življenjskih razmer Rohingejcev;

13. pozdravlja dodelitev humanitarne pomoči EU marca 2025, vključno z 32,3 milijona EUR za rohinške begunce v Bangladešu, in poziva k trajnemu in predvidljivemu financiranju načrta skupnega odzivanja za obdobje 2025–2026, da bi odpravili kritično nezadostno financiranje; vseeno poudarja, da zgolj s humanitarnim financiranjem ni mogoče pokriti potreb več kot milijona beguncev; poudarja, da je za doseganje dolgoročnega in trajnega izboljšanja življenjskih razmer Rohingejcev nujna rešitev mjanmarske krize, saj je ta temeljni vzrok ubojev in preseljevanja Rohingejcev ter hude humanitarne krize; s tem v zvezi poziva k večji humanitarni pomoči mednarodne skupnosti in držav v regiji; poziva ZDA, naj še naprej zagotavljajo svojo precejšnjo humanitarno pomoč Rohingejcem;

14. poziva EU in države članice, naj zagotovijo zanesljivo financiranje psihosocialnih in zdravstvenih storitev ter storitev zaščite v begunskih taboriščih, zlasti za žrtve spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, ženske, otroke in druge ranljive skupine;

15. poudarja, da bi morale države članice EU in pridružene države ohraniti embargo na neposredno in posredno dobavo, prodajo in prenos vsega orožja, streliva in druge vojaške in varnostne opreme in sistemov, vključno s tranzitom, prevozom in posredovanjem, ter na usposabljanje, vzdrževanje ali druge oblike pomoči na vojaškem in varnostnem področju; poudarja, da mora Mednarodno kazensko sodišče natančneje preiskati razmere; poziva varnostni svet OZN, naj takoj uvede svetovni embargo na orožje za Mjanmar;

16. poziva k trdni podpori mednarodnim mehanizmom odgovornosti, zajemši neodvisni preiskovalni mehanizem za Mjanmar in postopke

pred Meddržavnim sodiščem; poziva EU in njene države članice, naj še naprej podpirajo Mednarodno kazensko sodišče, da bo lahko neovirano nadaljevalo bistveno delo, ki ga opravlja v Mjanmaru;

17. obsoja mednarodne akterje, zlasti Rusijo in Kitajsko, zaradi njihove politične, gospodarske in vojaške podpore mjanmarski hunti;

18. podpira nadaljevanje in razširitev ciljno usmerjenih sankcij proti odgovornim za državni udar, grozodejstva in zlorabe, vštevši vojaške poveljnike, gospodarske subjekte in dobavitelje orožja; poziva k obnovljenim in okrepljenim mednarodnim prizadevanjem za uvedbo sankcij proti mjanmarski hunti in preprečevanje izogibanja sankcijam;

19. poziva Komisijo, naj poskrbi, da shema „vse razen orožja“ ne koristi hunti, ali pa od tega mehanizma začasno odstopi;

20. poziva, naj se nujno zagotovi več humanitarne pomoči za rohinške begunce v Cox’s Bazarju v Bangladešu, notranje razseljene ljudi v Mjanmaru in begunce vzdolž tajsko-mjanmarske meje;

21. poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje med EU in združenjem ASEAN, da bi oblikovali enoten odziv, ki bo dajal prednost človekovim pravicam in pravosodju v Mjanmaru; poziva združenje ASEAN, njegove države članice in zlasti njegovega posebnega odposlanca za Mjanmar, naj proaktivno uporabljajo svoja pooblastila s tesnim sodelovanjem s posebnim odposlancem OZN in vključitvijo vseh ustreznih deležnikov, vključno z vlado narodne enotnosti, etničnimi organizacijami, ženskimi skupinam in organizacijami civilne družbe, da bi pospešili vključujoč politični proces in prispevali k trajnostni rešitvi krize;

22. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj Parlamentu redno poroča o dogodkih v Mjanmaru, vključno s položajem verskih in etničnih skupin;

23. izraža neomajno solidarnost z mjanmarskim ljudstvom in njegovimi legitimnimi demokratičnimi predstavniki, vključno z vlado narodne enotnosti, etničnimi revolucionarnimi organizacijami in organizacijami civilne družbe, v njihovem boju za svobodo, dostojanstvo in demokracijo; se poklanja pogumu vseh, ki se upirajo zatiranju;

24. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje zakonitemu predsedniku in vladi narodne enotnosti Mjanmara, odboru, ki zastopa mjanmarski parlament, državni svetnici Mjanmara, Tatmadavu, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, Svetu, vladam in parlamentom držav članic EU, vladam in parlamentom Združenih držav Amerike, Bangladeša, Združenega kraljestva, Japonske, Indije, Avstralije in

Kanade, držav članic združenja ASEAN in Ljudske republike Kitajske, generalnemu sekretarju Združenih narodov, generalnemu sekretarju združenja ASEAN, medvladni komisiji ASEAN za človekove pravice in posebnemu poročevalcu OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru.